

ŠALEŠKI IRUDAR

GLASILO SOCIALISTIČNE ZVEZE DELOVNEGA LJUDSTVA OBČINE VELENJE

9. april 1971 — Leto VII. 7. (138) — Cena 0.30 din. Poština plačana v gotovini

KAKO BO POTEKALA RAZPRAVA O USTAVNIH SPREMENBAH

Z razgovorom Zvoneta Dragana na regionalnem posvetu v Velenju, so se dejansko začele v velenjski občini razprave o novih ustavnih spremembah. Široke razprave za vse občane pa bodo po 10. aprilu.

V velenjski občini name-
ravajo s spremembami se-
znaniti kar največ občanov.
Obenem pa želijo, da bi bi-
le spremembe vsem, ki bo-
do v razpravah sodelovali,
kar najbolj razumljive. Zato
bodo tisti, ki bodo raz-
lagali ustavne spremembe,
pravniški jezik tolmačili
čim bolj domače, v vsak-
danji govorici. Tako bomo
lahko vsi sodelovali v raz-
pravah in predlagali pri-
pombe, da bo spremenjena
ustava SFRJ dejansko od-
raz našega življenja, dela in
potreb.

Razprave bodo v velenjski
občini potekale v kra-
jevnih skupnostih oziroma
krajevnih organizacijah

SZDL in v delovnih orga-
nizacijah. Za takšno obliko
razprav so se odločili, da
bodo lahko poglobljeno in
podrobneje obravnavali u-
stavne amandmaje v posa-
meznih interesnih skupi-
nah.

Več ali manj smo o u-
stavnih spremembah že se-
znanjeni, ker smo lahko
brali referat Edvarda Kar-
delja in spremljali razprave
na nedavni seji predsedstva
ZKJ. Težko je v omeje-
nem sestavku razložiti vse-
bino predloženih ustavnih
amandmajev. Zato želimo
pred javno razpravo o u-
stavnih spremembah, ki bo
potekala v naslednjih dneh
v velenjski občini, opozoriti

le na najpomembnejše pred-
videne rešitve.

Osnutek ustavnih amand-
majev je plod večmesečne-
ga dela predvsem po prvi
seji konference ZKJ v naj-
različnejših delovnih sku-
pinah in komisijah, največ-
ji delež pa je prispevala
zvezna koordinacijska ko-
misija, ki jo je vodil Ed-
vard Kardelj, katera je do-
segla sporazum o vsebini
temeljnih sprememb usta-
ve. Vsebinsko koncepcijo je
nazadnje sprejela zvezna
ustavna komisija s čemer
je koordinacijska komisija
prenehala delovati. O tem

(Dalje na 4. in 5. strani)

SPOMENIK NARODNOOSVobodilNI BORBI — Organizacija ZZZB NOV bo na Titovem trgu v Velenju postavila spomenik NOB. Spomenik bo plastika (na fotografiji je osnutek 6 metrov visokega bronastega kipa »onemele puške«) in obenem fontana. — Podrobnosti preberite na 2. strani.

4 etaže, 20 oddelkov

20000 različnih proizvodov

žrebanje nagradnih kuponov

bo 15. aprila

VSE ZA VAS POD ENO STREHO

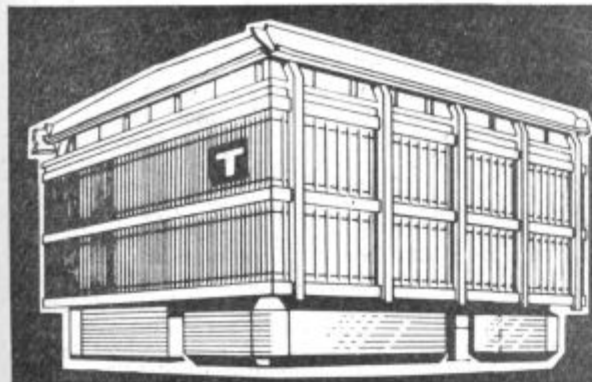
VELEBLAGOVNICA

V CELJU

je
odprta

VABIMO
VAS

TEHNO-MERCATOR CELJE

NORMALNO ŽIVLJENJE TUDI DIABETIKU!

7. april je svetovni dan
zdravja. Letošnja poslani-
ca nosi naslov »Normalno
življenje — tudi diabeti-
ku!« Torej je namen akcije,
ki naj traja skozi vse leto,
zdraviti obolenje za sladkor-
no boleznijo, predvsem pa
preprečevati to bolezen.

Sladkorna bolezen spre-
mlja sodobnega človeka kot
druge nadloge in nevarno-
sti našega časa. S porastom
življenjske ravni se večja
obolelost za sladkorno bo-
lezni in s tem nujnost
zdravljenja. Z razvojem in
porastom življenjske ravni
je za človeštvo več nevar-
nosti in hkrati se pogloblja
jez med revnimi in bogati-
mi. Vsekakor veljajo ugo-
tovitve, da dandanes zauži-
va ena tretjina svetovnega
prebivalstva preveč, dve
tretjini pa stradata in ima-
ta obe strani le škodo. Sve-
tovna zdravstvena organi-
zacija (World Health Orga-
nisation — WHO) vsako le-
to obrača pozornost na do-
ločeni zdravstveni problem,
ki tare življenjstvo, opozar-
ja nanj in s tem skuša
vplivati na zboljšanje ali
odstranitev nevarnosti, ki
preti. Tako so bila do sedaj
leta posvečena tuberkulozi,
zdravju otrok, malariji itd.
Leto 1971 naj bi nosilo pe-
čat boja proti sladkorni bo-
lezni (cukrovki) ali z la-
tinskimi imenom diabetes
mellitus. Doslej so obrav-

navali predvsem zdravstve-
ne probleme manj razviti-
h ali zaostalih področij. Ma-
larija, tuberkuloza in druge
nalezljive bolezni niso več
problem v razvitih deželah.
Doslej so vso skrb posvečali
le malim narodom in drža-
vam. Z bojem proti slad-
korni bolezni je Svetovna
zdravstvena organizacija
prvič v svojem dolgoletnem
obstoju nastopila proti bo-
lezni civilizacije in s tem
poudarila pomen preventive
in pravilnega načina živ-
ljenja.

Poudarek akcije ne bo to-
liko na zdravljenju in pro-
blemih komplikacij bolezni
kot na preprečevanju. Za
zdravljenje skrbijo pred-
vsem zdravstveni zavodi in
organizacije, toda prepreče-
vanje sladkorne bolezni bi
naj v bodoče zajelo vse pre-
bivalstvo. S tem se zopet
vračamo k staremu pravilu,
da je bolezen lažje prepreči-

ti kot zdraviti. Poudariti
moramo, da so izredno u-
godne možnosti za prepre-
čevanje sladkorne bolezni,
če bomo s pravilnim in ob-
širnim propagandnim de-
lom zajeli čim širši krog
prebivalstva. Iz naših pri-
dobljenih dolgoletnih izku-
šenj sklepamo, da ni nič kaj
lahko preprečevati nastanek
cukrovke, saj bi morali tudi
pri nas v marsičem spre-
meniti način življenja, po-
sebno prehrane.

Naloga akcije Svetovne
zdravstvene organizacije je
opozoriti na te probleme in
zanje vzbuditi zanimanje.

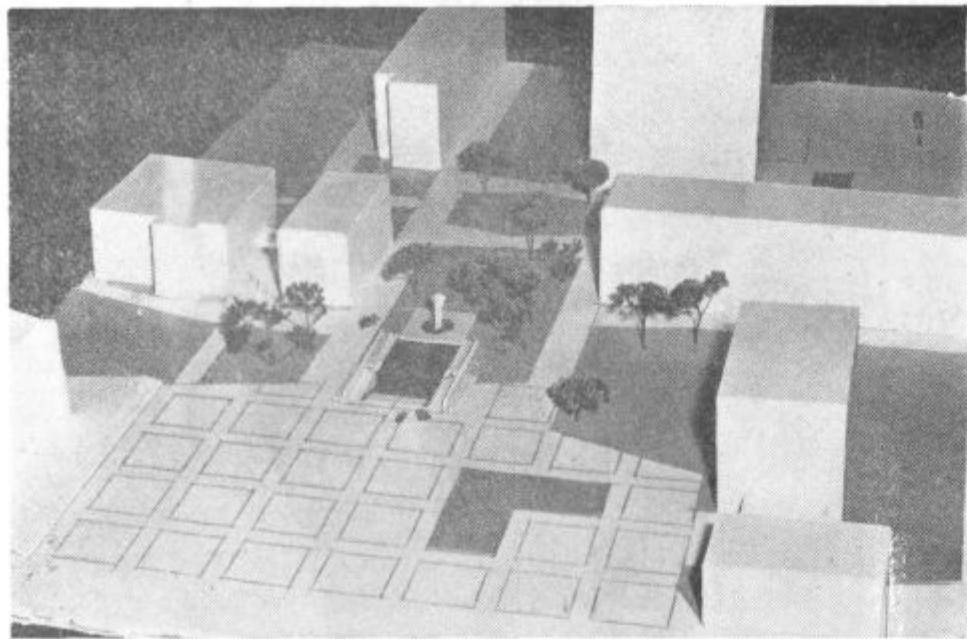
V sedanjem času imamo
dovolj možnosti, da se ob-
varujemo pred sladkorno
boleznijo. Če bomo vsa no-
va spoznanja uporabljali
tudi v vsakdanjem življe-
nju, bomo s tem ustregli
sebi in družbi. Tudi za slad-
korno bolezen imamo na
voljo številne medikamente.

Po dolgoletnih izkušnjah
v odkrivanju in zdravljenju
sladkorne bolezni moramo
ugotoviti, da manjka mno-
gim bolnikom predvsem
dobra volja in resnost pri
zdravljenju. Dandanes ima-
mo zadosti načinov zdrav-
ljenja in zato ne smemo
obupavati in biti pesimisti.

OBRAČUN SMUČARJEV

Smučarski klub Vele-
nje bo v ponedeljek, 12.
4. 1971 ob 17. uri imel
v dvorani skupščine ob-
čine Velenje občni zbor.
Podali bodo poročilo
dveletnega dela in spre-
jeli napotke za delo v
prihodnje.

Na občnem zboru bo-
do podelili tudi diplome
in kolajne najboljšim
tekmovalcem z občin-
skega prvenstva v vele-
slalomu, ki je bilo v Be-
lih vodah.

Lokacija spomenika narodnoosvobodilni borbi

Spomenik narodno osvobodilni borbi v središču Šaleške doline

Organizacija Zveze združenj borcev NOV si že več let prizadeva, da bi v Velenju postavili spomenik narodnoosvobodilni borbi. Sedaj lahko že z gotovostjo zapišemo, da bodo za letošnji občinski praznik odkrili spomenik v Velenju na Titovem trgu.

Spomenik narodnoosvobodilni borbi, ki bo postavljen ob Titovem trgu (na začetku zelenice med delavsko univerzo in mladinsko knjigo), bo obenem skulptura in fontana. Kiparsko plastiko, ki bo visoka šest metrov, bo izdelal akademski kipar Stojan Batič. Vli ta bo v bron. Njena poanta je zelo jasna. »Onemele puške« predstavljajo razčlenjeno vetiklano gmoto, ki oživlja spomin na odrabljen puške zapičene v zemljo, ob njih pa rast dinamične figurativne kompozicije življenja in dela. Skulpturalni del spomenika pa bo obdan s fontano, ki bo izrazno obogatila veliko ploščad Titovega trga. Osnovna prispodobnost tega vodnjaka je razburkana in agresivna voda, ki bo brizgala iz vodometnih šob v okroglem bazenu pod viso-

ko skulpturo ter evocira boj in revolucijo. Mirno vodno zrcalo simbolizira umiritev in mir, slap z razburkanim spodnjim bazenom pa z nenehnim gibanjem vode in raznolikimi likovnimi efekti daje prispodobno revolucionarnega gibanja z današnjim življenjem. Tako se ob figuralki »onemelih pušk« vzpenja novo življenje, ki ne miruje in teče naprej. V mirni vodi se zrcalita spomin in izročilo, živa in prekipavoča voda pa nudi audiovizuelne efekte, ki poživljajo in bogatijo zunanjo podobo Titovega trga.

Kiparska plastika »onemele puške« akademskega kiparja Stojana Batiča, in simbolika fontane, ki je zamisel Vladimirja — Braca Mušiča, dipl. inž. arhitekta, bosta torej tvorili spomenik narodnoosvobodilni borbi

prebivalcev Šaleške doline. Pri odkritju tega veličastnega spomenika pa bo v ploščad, na kateri bo stala bronasta skulptura, zazidana svinčena folija z imeni in priimki padlih borcev NOV in žrtev fašizma iz celotne velenjske občine. Kopiji bodo hranili na občinskem odboru ZZB NOV in v muzeju.

Naj podrobneje opišemo kako bo izgledala fontana. Sestavljena bo iz treh delov, ki so dejansko trije kvadrati velikosti 10 x 10 metrov.

Prvi kvadrat je podstavek za spomeniško skulpturo. Ta ploščad bo tlakovana z grobimi žaganimi granitnimi kockami in v sredini je temelj za bronasto plastiko. Na vznožju skulpture bodo v krogu naložene na dno bazena hudourniške skale. Izpod zunanega oboda ploščadi brizga 12 šob vodo v rahlem loku proti sredini bazena na skale. Iz tega bazena, kjer v sredini mogočno stoji skulptura »onemele puške«, odteče voda v umirjevalni jarek in se nato prelije v drugi bazen, ki je zbiralnik za slap in obenem predstavlja mirno vodno zrcalo.

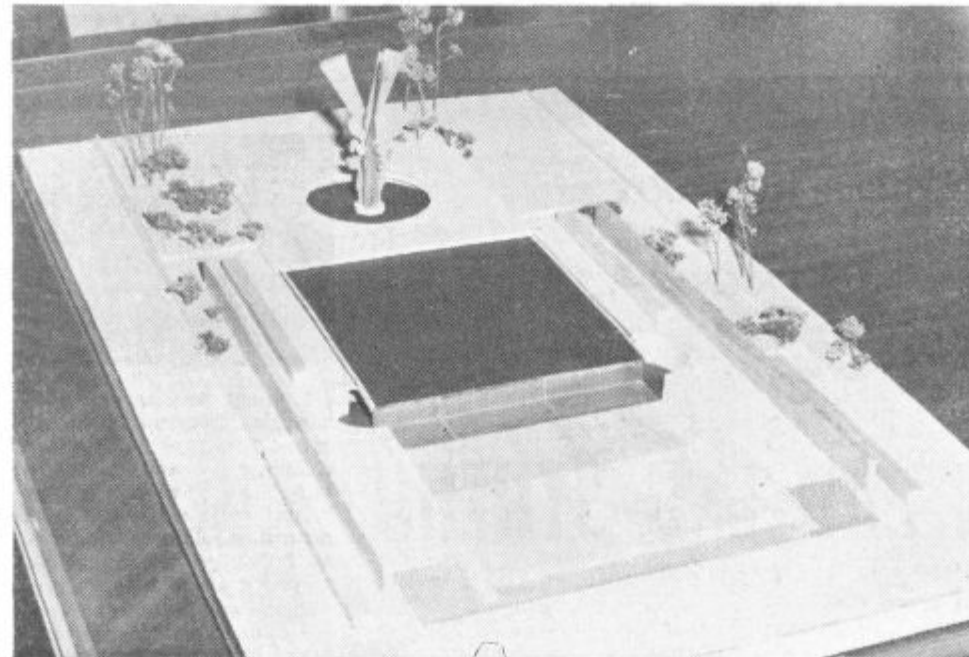
Slap v širini desetih metrov pada za meter globoko v nov bazen. Dno v tem bazenu se v rahlem nagibu dviga proti ploščadi Titovega trga in je za razliko od ostalih bazenov, ki bodo betonski in obdelani z vodotesnimi premazi, tlakovan z granitnimi ploščami.

Ob obeh straneh fontane tečeta 20 metrov dolgi in 1,20 metra visoki parapeti (ograji) ter izmenoma na notranji strani ob srednjem bazenu in na zunanji strani ob tretjem bazenu nižji ograji, ki sta namenjeni za sedenje mimoidočim in za opazovanje vode.

Celotna konstrukcija fontane bo izdelana iz visoko kakovostnega betona, razen ploščadi in stranskih sten ter ograj, ki bodo obloženi z grobo žaganimi ploščami iz sivega jospidskega granita.

TRČENJE V KRIŽIŠČU

Voznik tovornjaka CE 53-22 STANKO SALMIČ iz Metleč 45, 12. marca ob 6.20 ni upošteval neprednostnega znaka v križišču Partizanske in Celjske ceste v Velenju. Zapeljal je v križišče v trenutku, ko je z njegove desne strani pripeljal kombi CE 217-20 ALOJZ DOLINŠEK iz Velenja, Koroška 51. Dolinšek je sicer pripeljal iz dvorišča in se prav tako ni prepričal, če ima cesto prosto. Pri trčenju je nastalo za približno 1.500 dinarjev škode.

Maketa spomenika s plastiko in fontano

Splošno gradbeno podjetje

»VEGRAD«
Velenje

razpisuje

prosta delovna mesta

1. DVEH VODIJ GRADBISČ
2. GRADBENEGA DELOVODJE

Pogoji:

1. visoka ali višja strokovna izobrazba gradbene smeri s 3-letno prakso ali srednja tehnična šola gradbene smeri s 5-letno prakso ter znanje nemškega jezika.

2. delovodska šola gradbene smeri s 5-letno prakso ter znanje nemškega jezika.

Prošnje z opisom dosedanjih zaposlitev in dokazila o strokovnosti, sprejema SGP »VEGRAD« Velenje — Odbor za kadrovske in splošne zadeve, 15 dni po objavi razpisa.

DELOVNA SKUPNOST
KNJIŽNICE VELENJE

razpisuje

prosto delovno mesto

KATALOGIZATORJA

za določen čas od 15. 4. do 31. 10. 1971.

Pogoj: višja izobrazba knjižničarske smeri. Stanovanja ni.

Rok prijave: do zasedbe delovnega mesta. Prijave pošljite Knjižnici Velenje.

Nove oblike šolanja

Delavska univerza Velenje bo razširila svoje delo na nova področja

V 1970. letu je bila dejavnost delavske univerze najmočnejša v toku njenega 11-letnega obstoja. Organizirala je mnoge šole, tečaje, seminarje in predavanja na raznih področjih od splošnega, strokovnega do družbenopolitičnega izobraževanja. 1970. leta je presegla 8.000 ur pouka, kar je 100% povečanje v primerjavi z letom 1969, ko je bilo opravljenih 3.900 ur pouka.

Število večernih šol za kateri oddelki izven zgradbe odrasle je tako naraslo, da be delavske univerze. že drugo leto gostujejo ne- Prav zaradi tega je pre-

selitev knjižnice iz delavske univerze dobrodošla, ker bo delavska univerza s tem pridobila spet eno učilnico.

Delavska univerza bo tudi v prihodnje zadržala vse obstoječe oblike izobraževanja. Razen tega pa resno razmišlja o novih oblikah. Velenje in Soštanj se indu-

strijsko hitro razvijata, posebno Velenje. S tem pa se bo nujno širila tudi storitvena dejavnost. Zaradi tega bo treba približati izobraževanje trgovskemu in gostinskemu kadru. Tu delavska univerza misli na večerno poslovodsko šolo in srednjo komercialno šolo. Za gostinske delavce name-rava organizirati šolo za pridobitev strokovnega znanja, kamor bi se lahko vpisali vsi še nekvalificirani gostinski delavci in tisti, ki se želijo vključiti v gostinjsko stroko v prihodnje.

Posebno neobdelan je teren v lesni stroki. Tu bodo letos v jeseni predvidoma začeli z delovodsko šolo za lesno stroko za tiste, ki že imajo kvalifikacijo. Ostane pa še odprto vprašanje po-

kljne šole za lesno stroko. V lesni industriji je namreč mnogo delavcev brez kvalifikacije, ki bi jim morali omogočiti napredovanje v tej stroki. To bi bilo mogoče organizirati v povezavi z redno poklicno šolo.

Posebno področje, ki je še tudi neobdelano je upravno-administrativno. Splošen razvoj industrije in obrti bo nujno potreboval vse več teh kadrov. Zaradi tega bo delavska univerza kmalu uredila učilnico za pouk strojepisja, ki je v Šaleški dolini še ni. Prepričani smo, da bi strojepisni tečaji bili dobro obiskani, ker je ravno v znanju strojepisja naša dolina dokaj deficitarna. Pisalni stroji so tudi vse bolj vsakdanji pripomoček zasebnikov. Zanje bo v te-

čajih priložnost, da se naučijo hitrega in pravilnega pisanja. Čim bi pa delavska univerza imela učilnico za pouk strojepisja, bi s tem bilo omogočeno ustanoviti oddelke upravno-administrativne šole, ki traja štiri leta in da srednjo izobrazbo. V to šolo se bodo lahko vpisali vsi, ki so uspešno končali osemletko.

Vse šole bi delavska univerza organizirala v sodelovanju z raznimi ustreznimi matičnimi šolami in bi vsi slušatelji dobili verifikirano polnopravno pričevala.

Sredstva za razširitev izobraževanja ima DU že pripravljena in upa, da bo do realizacije prišlo že v 1972. oziroma v 1973. letu.

V. V.

POVZETKI IZ POROČILA O DELU VELENJSKE
POSTAJE MILICE IN ODDELKA V ŠOŠTANJU

Ogledalo v katerega se neradi ozremo

PA VENDAR JE POTREBNO, DA SE VANJ POGLEDAMO
ČE SMO S STORJENIMI DEJANJI DOSTOJNI V VLOGI
SVOJEGA POSLANSTVA

Na nedavni seji sveta za splošne in notranje zadeve so obravnavali poročila o delu postaje milice v Velenju in oddelka v Šoštanju za leto 1970. O njem bodo razpravljali tudi odborniki občinske skupščine Velenje na bližnjem zasedanju. Za naše bralce pa smo iz poročila vzeli podatke, ki jih danes objavljamo.

Velenjska postaja milice ima po sistemizaciji določeni 19 delovnih mest, oddelka v Šoštanju pa 10. V Velenju 4 delovna mesta niso zasedena, v Šoštanju je nezasedeno eno delovno mesto.

Tudi lani so imeli miličniki dosti dela, saj kazniva dejanja v velenjski občini iz leta v leto naraščajo. V letu 1970 je bilo na območju občine Velenje storjenih 525 kaznivih dejanj. Miličniki so raziskali 70,85 odstotkov kaznivih dejanj, nezaznanih je torej ostalo le 153 dejanj.

Storilci so v škodo družbenega premoženja naredili 109 kaznivih dejanj in prizadejali gmotne škode za približno 709 tisoč dinarjev (70,9 milijona starih dinarjev), v škodo zasebnega premoženja pa je bilo storjenih 416 kaznivih dejanj s povzročeno gmotno škodo 472 tisoč dinarjev.

• ZAKAJ TAKO RADI KRADEMO?

Poglejmo katera in koliko kaznivih dejanj so povzročili grešitelji. Hudi in lahkih telesnih poškodb 18, ogrožanje z nevarnim orodjem pri pretepu 15, sodelovanje pri pretepu 3, kršitve nedotakljivosti stanovanja 10, ogrožanje varnosti 5, posilstva 3, kazenska dejanja zoper zakonsko zvezo in rodbino 5 (zanemarjanje mladoletnika, neplačevanje preživnine, kršitve družinskih obveznosti), nedovoljena trgovina 6, gozdne tatvine 7, nezakonit lov in ribolov 3, zloraba pooblastil v gospodarstvu 3, tatvine 174, velike tatvine 78, roparske tatvine in rop 2, odvzem motornega vozila 27, poškodovanje tuje stvari 14, goljufije 17, majhne tatvine 90, kriva ovadba 2, preprečitev uradnega dejanja uradni osebi 3, ponarejanje listin, poneverbe 4, podkupnina 1 in še nekaj drugih kaznivih dejanj.

Miličniki pa so lansko leto obravnavali še 3 nenadne smrti, 5 samomorov, 13 požarov, 9 delovnih nezdod (1 s smrtnim izidom) in 90 nesreč s hujšimi poškodbami v rudniku.

Največ je tatvin, zatajitev in goljufij, odvzemov motornih vozil, telesnih poškodb, nato pa sledijo še ostala kazniva dejanja.

Mladoletniki so storili kar 127 kaznivih dejanj, 19 med njimi ni bilo starih niti 14 let.

Občani pogosto prijavljajo tatvine nezaklenjenih koles, ki so jih pustili pred trgovinami in gostilnami. Kasneje pa miličniki ugotovijo, da so kolesa neupravičeno uporabili in torej ni storjeno kaznivo dejanje. Miličniki so našli in oddali na občino 86 koles, 2 mopede in 16 drugih različnih predmetov.

V letu 1970 je bilo storjenih kar 99 kaznivih dejanj več kot v letu 1969. Torej so kazniva dejanja v velenjski občini v porastu. Največ tatvin je storjenih v garderobah delovnih organizacij (RLV, RSC, Gorenje), ko zaposleni drug drugemu ukradejo denar ali vrednostne predmete. Tatvine denarja so pogoste tudi v samskih domovih, kjer prebivajo sezonski delavci.

• NEDELJA JE DAN VESELJA

Kršitve javnega reda in miru so pogostejše v Velenju in Šoštanju, največkrat ob sobotah, nedeljah in plačilnih dnevih ter praznikih. Povečini so kršitelji delavci, ki se močno opijejo, potem pa razbijajo, pretepajo in razgrajajo po mestnih ulicah. Tudi kršitve javnega reda in miru iz dneva v dan naraščajo. Postaja milice z oddelkom v Šoštanju je lani predlagala 348 kršiteljev za postopek o prekršku.

Miličniki postaje milice Velenje so morali v letu 1970 posredovati v 195 primerih, pridržali pa so 140 oseb. Najpogosteje so posredovali v bifeju Majde Kotnik, na Celjski cesti v Velenju, kjer so bili najštevilnejši pretepi z lažjimi in težjimi telesnimi poškodbami. To gostišče so inšpekcijski organi pred nedavnim vendarle zaprli.

Večkrat se dogodi, da se občani napijejo in doma v stanovanju razgrajajo ter pretepajo člane družine. Na postajo milice prihajajo otroci in žene, pa tudi sosedje, in prosijo miličnike za posredovanje.

Pri posredovanjih pa so delavce milice žalili, nekajkrat celo telesno poškodovali.

• ZAKAJ TOLIKO RAZGRAJANJA?

V poročilu o delu postaje milice piše o tem: »Kršitve in ogrožanja javnega reda in miru so v porastu zaradi tega, ker je lansko leto prišlo v občino več priložnostnih delavcev, zlasti pri

gradnjah v Šoštanju in Velenju. Ker je bilo primerov razgrajanja in pretepanja vedno več, smo se sestali z odgovornimi v podjetjih in jih opozorili na kršitve. Po tem se je stanje znatno izboljšalo.«

Tudi oddelka milice v Šoštanju je zavoljo kršitev javnega reda in miru predlagal uvedbo postopka zoper 118 kršiteljev. Miličniki so 70-krat posredovali, do iztrežnitve pa so zadržali 47 oseb. V Šoštanju je v porastu mladinsko prestopništvo. Obravnavali so 26 storilcev kaznivih dejanj, mlajših od 18 let. Zaradi kršitve javnega reda in miru pa so obravnavali 9 mladoletnikov, ki so grešili v gostinskih lokalih in na raznih prireditvah.

• V VELENJU NAJVEČ PROMETNIH NESREČ

V naši občini je čedalje več motornih vozil, povečalo pa se je tudi število cestnoprometnih kršitev in prometnih nesreč. Leta 1970

Dokaj čudno je ogledalo našega obnašanja ...

je bilo v občini 438 prometnih nesreč, 896 voznikov pa je kršilo cestnoprometne predpise. Nesreče so v porastu. 1969. leta jih je bilo 390, lani pa kar 48 več. Pri nesrečah je lansko leto izgubilo življenje 110 ljudi, 101 so bili huje poškodovani, 93 pa lažje. Zaradi prometnih nesreč je bilo po prvi oeni povzročene gmotne škode za 817 tisoč dinarjev (81,7 milijonov starih dinarjev). Največ nesreč je v Velenju (167), največkrat pa jih povzročajo vozniki osebnih avtomobilov, na drugem mestu so mopedisti, zatem pešci in otroci, ki skočijo nenadoma pred motorna vozila.

Najpogostejši vzroki prometnih nesreč so neprimer-

na hitrost, nepravilno prehitvanje, izsiljevanje prednosti in zavijanje v križišču. Precej prometnih nesreč, se je zgodilo zaradi neurejenih križišč v mestu Velenju.

Lansko leto je 896 kršiteljev naredilo 1.364 cestnoprometnih prekrškov, prav tolikim je bila izrečena mandatna kazen v skupnem znesku 28.045 din. Na vrhu so še vedno kršitelji, ki vozijo brez voznškega dovoljenja (283). Pod vplivom alkohola so zasačili 62 voznikov in jim tudi odvzeli vozniško dovoljenje.

Pri tem pa velja omeniti, da so naše ceste še vedno pomanjkljivo opremljene s prometnimi znaki. Cesta III. reda Šoštanj—Smartno ob

Paki je po tolikih letih še vedno označena kot cesta v gradnji. Na štirih zelo nepreglednih zavojih bi morali namestiti ogledala. Cesta od Šoštanja do Pesja je pozimi poledenela, v deževju pa spolzka. Zato bi bilo potrebno omejiti hitrost vožnje ali pa jo opremiti z ustreznim prometnim znakom.

Povzetki iz poročila o delu postaje milice Velenje in oddelka v Šoštanju so brez dvoma ogledalo naših dejanj in našega obnašanja. Nad številom kaznivih dejanj (zlasti mladoletnikov) bi se bilo dobro zamisliti. Vsak po svoje bi morali prispevati, da bi bilo v naši družbi iz leta v leto manj kršiteljev.

Resnica o časnarskih vesteh o orgijah velenjskih srednješolcev

Mladi se niso shajali v pokopališki mrtvašnici

V dveh jugoslovanskih listih je bila objavljena vest enake senzacionalne vsebine. Prebrali smo, da so delavci postaje milice v Velenju odkrili fante in dekleta, ki prirejajo orgije v pokopališki mrtvašnici in uporabljajo glasbo z magnetofona na katerem vrtijo mrtvaške koračnice pri pogrebih.

Res je, da je bilo moč zadnje dni, predno so se v časnikih pojavile vesti, v Velenju slišati dokaj različne povesne pripovedi o razigranosti skupine mladenčev in mladenk. Nihče pa ni mogel določno povedati, kdo je videl nočna dejanja mladih, ki so se baje odigrala v neki zapuščeni vrtini uti blizu Velenja.

Pripovedi so verjetno izvirale že od lanske jeseni. Takrat so namreč po naključju odkrili v opuščeni hiši pri nekdanjem domu počitka v Šaleku, nekaj pisem, dva bobna in po stenah napise umrlih idolorov zabavne glasbe.

Prostor je pregledal delavec postaje milice, kasneje pa so ugotovili, da se je sestajala v njem manjša skupina srednješolcev in igrala na glasbila ter se pogovarjala. O teh shodih so vedeli tudi nekateri starši

in jim niso pripisovali posebne pomembnosti.

Velenje je završalo, ko so ljudje prebrali vesti o orgijah v pokopališki mrtvašnici. Povedana beseda je dodala novo in že so se slišale pripovedi o uživanju mamil in predajanju skupinskim ljubezenskim igram. Prizadeti so bili zlasti mladi in mladinska vodstva, ki so takoj stopila v akcijo in hotela zvedeti resnico. Jože Kandolf, sekretar konference ZMS v Velenju je demantiral vsebino objavljenih vesti in dejal, da je takšna obtožba za mlade žalitev. Groba laž je, da so se mladi sestajali v mrtvašnici na pokopališču v Podkrajju. »Res pa je, da se je skupina srednješolcev shajala lani oktobra v opuščeni hiši v Šaleku. Nismo našli očividca in tudi ne vem kdo je razširjal po Velenju napačne vesti. Mladi,

ki so se v tem prostoru sestajali so spodobni mladinci in je nedopusten neprimeren očitek na njihov rovaš.«

Pred dnevi smo se pogovarjali z nekaterimi mladinkami in mladinci. Pravi, da bi mladi radi imeli v Velenju svoj prostor.

Vesti o orgijah srednješolcev v mrtvašnici so napačne in od odgovornih ljudi demantirane. Nekdo si jih je moral izmisliti in raz-

širati. Ali je bila vmes škodoželjnost ali zgolj užitek za bulvarsko govoričenje? Razlago o eni ali drugi možnosti je težko dodati. Vsekakor pa drži, da bi morali srednješolci in tudi starši, ki so vedeli kam zahajajo njihovi otroci v večernih jesenskih urah, razsoditi, če je prostor v opuščeni hiši res primeren za njihove shode. Čeprav v Velenju ni mladinskega kluba, je vendar le mnogo shajališč, kjer bi mladi lahko koristneje izrabili svoj prosti čas. Naj ob očitkih, da v Velenju ni mladinskega kluba, zapišemo, da je bil slabo obiskan in so ga v Velenju zaprli ravno zavoljo neizkoriščenosti.

Ljudje, ki so jim ljube povesne govorice, bodo izkoristili vsako neprimerenost, pa čeprav je ta v mejah dostojnosti, in iz nje izvil banalnost. Zato je bolje, da se jim ne nudi nikakršna priložnost!

GLASBENA ŠOLA

Na roditeljskem sestanku in zboru volivcev so sprožili misel, da bi tudi v Smartnem ob Paki ustanovili nižjo glasbeno šolo. Odziv učencev je bil kar lep, saj se jih je prijavilo v to šolo kar 52. S poukom

so že pričeli. Polovica obiskuje pripravljalni tečaj, ostali pa se učijo igranja na harmoniko, klavir in razna trobila. Ta šola je oddelek nižje glasbene šole Velenje, odkoder prihajajo tudi učitelji.

Iz Šoštanja je krenila kurirčkova pošta

V ponedeljek dopoldne je iz Šoštanja, prvega osvobodjenega mesta na okupiranem slovenskem ozemlju, krenila po kurirskih poteh Stajerske in Koroške kurirčkova pošta. Začela se je priljubljena akcija pionirjev, ki nosijo mimo sovražnikovih zased pozdrave ljubljenu tovarišu Titu. Kurirčkova pošta je letos krenila na pot iz petih krajev Solvenije — in sicer iz Maribora, Šoštanja, Zeleznikov, Frate pri Ajdovcu in Cerknega. Vsi ti kraji so zgodovinski mejniki in so zaradi tega zapisani v slavni preteklosti našega naroda.

Ta čast je doletela tudi Šoštanj, ki so ga borci I. Stajerskega bataljona osvobodili v noči od 7. na 8. oktober 1941. Naši pionirji dobro poznajo pomembnost teh slavni zgodovinskih dogodkov in so zato z vsemi častmi pospremili na pot kurirčkovo pošto.

Na Trgu svobode v Šoštanju so se zbrali pionirji obeh pionirskih odredov, med njimi pa so bili tudi predstavniki družbeno političnih organizacij, borci in borke iz leta 1941 in svojci prvih partizanskih družin iz Saleške doline. V svoji sredini so pionirji topla po-

zdravili generalmajorja **Aleksa Butara**, nekdanjega komandanta Serčerjeve brigade, **Alojza Ribiča**, **Martina Greifa** in **Ludvika Zupanca**, udeležence napada partizanov v letu 1941.

Zbranim je najprej spregovoril prvoborec **Alojz Ribič**. Obudil je spomin na dogodke pred Hitlerjevim napadom na Jugoslavijo in o prvih dnevih vstaje, katere 30-letnico letos slavimo. Govoril je tudi o deležu mladih in med drugim dejal: »Ko danes obujamo te spomine moramo povedati, da so v naši revoluciji sodelovali tudi pionirji. Bili so hrabri, zato radi govori-

mo o njihovih junaštvih. V mislih imam mlade fante, ki so prenašali pošto in sporočila in kljubovali številnim okupatorjevim zasedam. To niso pravljice, kar o njih danes pripovedujemo. Borci se jih dobro spominjamo in smo nanje ponosni.«

Generalmajor **ALEKS BUTARA** je pionirjem izročil kurirčkovo torbo.

Zatem so pionirji izvedli kulturni spored v katerem so sodelovali združena pev-

Na pot je kurirčkovo torbo pospremila velika množica pionirjev, Šoštanjčanov, udeležencev in sodelavcev NOB.

ska zbor z obeh šoštanjskih osnovnih šol in recitatorji, ki so izvedli recital Kajuhovih pesmi.

Slovenski pionirji so sklenili, da bodo letos, ko je kurirčkova pošta posvečena spominu na prvo leto upora slovenskega naroda proti močnemu Hitlerjevi soldateski, izročili pismo zahvalo vsem tistim, ki so se leta 1941 odločno uprli sovražniku. Pionirji so vse iz Saleške doline povabili na slovesnost in jim podelili pismene zahvale. Priznanje so dobili nosilci »spomenice 1941« — Ivan Gusič, Franjo

Nagode, dr. Franc Polh-Iztok, Jože Tekavec, Tone Ulrich-Kristl, Ela Ulrich-Atena, Olga Vrabič, Lazo Zrnič in Nestl Žgank; borca od 1941. leta — Aleksander Knežević in Stane Ržen; prve partizanske družine — Andreje, Arlič, Ažman, Bizjak, Brložnik, Bršek, Jože Canč, Dežman, Cebul, Hrastnik, Ježovnik, Kotnik, Kumer, Lempl — Konovo, Lempl — Salek, Markus, Marolt, Medič, Miklavžina, Mlinar, Mravljak, Muhovec, Jože Menhart, Rozalija Mlinar, Gizela Natek, Oštir, Piber-

nik, Pirtovšek, Cecilija Podgoršek, Polh, Potočnik, Ramšak, Röck, Skornšek, Stakne, Stropnik, Spital, Stukovnik, Tajnik, Teran, Valentin Tratnik, Turinek, Ulrich, Urisek, Uršič, Valenčak, Vrabič, Vrhovnik, Zagradišnik in Lenka Zevart; in udeleženci uspelega partizanskega napada na Šoštanj — Alojz Ribič, Martin Greif in Ludvik Zupanc.

Šoštanjski pionirji so nato sprejeli kurirčkovo torbo iz rok generalmajorja Aleksa Butara in z njo krenili na pot.

Zbranim pionirjem je na Trgu svobode v Šoštanju spregovoril **ALOJZ RIBIČ**.

Priznanja za borce.

Na slovesnosti so bili tudi svojci prvih partizanskih družin in prvoborci.

KAKO BO POTEKALA RAZPRAVA O USTAVNIH SPREMEMBAH

(Nadaljevanje s 1. strani)

konceptu je že razpravljala zvezna konferenca SZDL in republiška ustavna komisija, ki je podprla in sprejela koncepcijo ustavnih amandmajev. Namen takega pristopa pri oblikovanju amandmajev je bil predvsem v tem, da bi se v prvi fazi doseglo vsaj minimalno politično soglasje med predstavniki državnih in političnih struktur v Jugoslaviji.

Večina vprašanj je bila soglasno sprejeta, ob nekaterih vprašanjih pa je bil sprejet kompromisni sporazum, kar je razumljivo, saj gre za vsaj minimalno politično soglasje med predstavniki državnih in političnih struktur v Jugoslaviji. Večina vprašanj je bila soglasno sprejeta, ob nekaterih vprašanjih pa je bil sprejet kompromisni sporazum, kar je razumljivo, saj gre za vsaj minimalno politično soglasje med predstavniki državnih in političnih struktur v Jugoslaviji.

Na ta način smo poskušali jasno ustavno definirati položaj delovnega človeka v združenem delu na sedanji stopnji razvoja proizvajalnih sil, dalje, ustavno pravno definirati delovnega človeka kot nosilca celotnih družbenih reprodukcijskih procesov in odločanja o dejtvi dohodka (kar smo doslej že velikokrat proklamirali) in nazadnje želimo pospešiti proces deatizacije v sferi družbeno ekonomskih odnosov, posebno v sferi razširjene reprodukcije, razpolaganja z viškom dela.

Odpirajo se nove možnosti za večjo emancipacijo narodov in narodnosti v Jugoslaviji, za njihovo resnično enakopravnost in resnično samostojnost republik kot državnih in samoupravnih tvorb. Ta opredelitev je izredno pomembna, saj je to važen korak naprej k razvoju socialistične samoupravne družbe (ne menja pa se le lokacija etatizmov).

Vsa zastavljena izhodišča potrjujejo specifičnost jugoslo-

vanske federacije, ker ne kopiramo elementov klasične ustavno-pravne teorije federacije in konfederacije, ampak je bistveno vprašanje, kaj želimo imeti v zvezni državi, v čem se bomo sporazumeli in v čem bomo pooblastili skupne organe federacije in kateri so resnični skupni družbeni, socialni, ekonomski in politični interesi. Najpomembnejše pri tem pa je svobodno odločanje o teh vprašanjih, kar je nato ustavljeno v sporazumu, ne da bi bilo vsiljeno od kogarkoli. S tem bomo likvidirali tiste odnose v federaciji, ki temeljijo na prežvelem državno lastniškem sistemu, ki je izredno koncentriral ekonomsko in politično moč v federalnih organih in je bil nesporno eden izmed temeljnih vzrokov za neuspehe v družbeni in ekonomski reformi. Zaradi koncentracije viška dela in prelivanja sredstev je dosedanja sistem blokiral nadaljnji razvoj političnega sistema, brez česar si po petletnih izkušnjah ne moremo predstavljati družbene reforme. Zato moramo reducirati politično ekonomsko funkcije federacije na minimum stvarnih interesov republik in avtonomnih pokrajin in vseh delovnih ljudi v Jugoslaviji, pri čemer morajo biti čisti ekonomski računski pomemben pogoj mednarodne politične kohezije in stabilnosti.

SPREMEMBE V SISTEMU DRUŽBENO POLITIČNIH ODNOSOV V JUGOSLOVANSKI FEDERACIJI

20. amandma daje globalne karakteristike bodoče federacije in vsebuje osnovno izhodišče, da delovni ljudje, narodi in narodnosti uresničujejo svoje suverene pravice pri-

merno v socialističnih republikah in avtonomnih pokrajinah. V federaciji pa le tiste, ki so z ustavo določeni kot skupni interesi. Torej ima federacija lahko le tiste pravice, ki jih republike in avtonomne pokrajine prenašajo na skupne federalne organe in se lahko preko teh uresničujejo kot skupni interesi. S tem je spreminjena prejšnja ustavna določila, ki je najprej opredelila pravice države in šele nato pristojnosti republik. Tako se je logika celotne politične zgradbe Jugoslavije postavila na obratno izhodišče.

Zaradi novih odnosov v federaciji se uveljavlja kot ustavna kategorija inštitut dogovarjanja, ki omogoča republikam in avtonomnim pokrajinam v okviru zveznih organov ali mimo njih neposredno usklajevanje različnih interesov. 32. amandma predvideva obvezno usklajevanje stališč med republikami pri sprejemanju odločitev na zvezni ravni, o nekaterih najvažnejših vprašanjih, in sicer: o osnovah družbenega plana Jugoslavije, monetarnem sistemu in emisiji denarja, ekonomskih odnosih s tujino, politiki in sistemu pomoči manj razvitim republikam in AP Kosovo, o osebju, izvori in načinu financiranja zveznega proračuna ter o družbeni kontroli cen.

Slovenska ustavna komisija se zavzema za vključitev v ta krog vprašanj še vprašanje kompenzacij. Pomembna novost je, da republike in avtonomne pokrajine postajajo osnovni nosilci zakonodajne funkcije. Federacija se pojavlja kot zakonodajni nosilec le na področju narodne obrambe, mednarodnih odnosov, enotnih osnov samoupravnega socialističnega sistema in na področju urejanja temeljnih stvari enotnega jugoslovanskega tržišča.

DRUŽBENO EKONOMSKI ODNOSI IN EKONOMSKE FUNKCIJE FEDERACIJE IN REPUBLIK

Od vsega začetka nastopajo tri med seboj soodvisne komponente:

• Organiziranost in funkcioniranje enotnega jugoslovanskega tržišča — na tem skupnem interesu narodov in delovnih ljudi v Jugoslaviji je izhodišče za graditev skupnih osnov ekonomske politike in ekonomskega sistema.

LE DELO URAVNAVA MLADA ŽIVLJENJA

Nenehno sem sredi pisane vrveže mladih ljudi. Radi jih kritiziramo in vprijetimo, da so slabi in pokvarjeni. Bolj redko pa se sprašujemo, kdo je kriv, da vsa mladina danes le ni taka kot bi si jo želeli. Kdo je tisti silni dejavnik, ki nanje vpliva. So to starši? Učitelji? Ali so mogoče slavne filmske zvezde in sodobni popevkarji?

Nedvomno je res, da se otroci toliko bolj odmikajo vplivu in zato vzorom staršev, kolikor bolj jih zamenjajo. Lov za zaslužkom in preobremenjenost prenekaterega očeta in matere je kriva, da si mlad človek išče vzornike drugje. Nekritično se predaja elektronski glasbi in večkrat plehkim popevkam. Pogosto trgajo njegovo notranjost vesterni, ki niso vsi slabi. Toda če otrok vidi v njih le divjo in nebrzdano grobost, nikogar pa ni, da bi ga naučil film gledati, si kaj lahko misli, kakšne kvarne posledice v mladostnikovi psihi so nastale. Ali še drugače! Vsak teden si ogleda vestern, za protitež pa doma nikoli ne doživi družinske toplote, ki se kaže pomenku, domačem petju, v prijetnem medsebojnem

praznovanju in drugih oblikah, ki navezujejo otroka na dom.

Mlad človek je vihrav, nepremišljen. V njem je toliko bogatega in tudi površnega čustvenega življenja, da svet okoli sebe komaj opaža. Mogoče, da je prav v tem dejstvu velika nevarnost. Doraščajoči človek lahko prezre ves očetov in materin trud. Lahko prezre pomoč, ki bi si jo

Nekdo je napisal takole: »Rad bi zrasel v poštenega človeka. Zato bi bil rad podoben mojemu očetu. Vsak dan odhaja na delo in vsak dan se ponovno vrača domov. Vsak dinar porabi za to, da je nam otrokom bolj«. Primer ni bil osamljen. V več primerih so bili vzori očetje in matere. Mogoče so ti mladi ljudje odgovorili tako zato, ker živijo v vasi, tam,

KRAMLJAMO O VZGOJI

starši večkrat želeli. Ne prezre pa tistih oblik sporočanja, ki nanj posebej močno vplivajo. To je televizijski ekran, to je barvni film in to so radijske postaje od Luksemburga do Ljubljane.

Več kot sto mladih sem anketiral, ker sem hotel izvedeti, kje si iščejo vzore. Naj dodam, da so bili vprašanci stari od šestnajst do osemnajst let. Fantje in dekleta v veliki večini niso bili iz mesta. Le redki so bili, ki so odgovorili, da jim je vzor filmska zvezda ali popevkar.

kjer delovanje sodobnih audovizuelnih sredstev ni tako močno. Verjetno pa tudi zato, ker živijo v krogu družine, ki ji je delo sredstvo, da doseže življenjski cilj. Zastavil sem nevarno dilemo. Toda — kako naj sicer opravičujem odgovore vseh tistih otrok, ki živijo v porušeni družini. »Oče nas je zapustil.« »Mati se je ponovno poročila!« »Dom je vedno prazen.« »Očetova vinjenost mi je odvrtna.« »V družini si želim resničnega miru. Ker tega ni, bežim drugam in ko sem v

kinu, si iščem vzornike v filmskih junakih.«

Idealno bi bilo, da bi bili vzori otrok starši. Prav vsi. Toda, če bi hoteli urediti drzno misel, bi morali v nas marsikaj spremeniti. Bolj kot doslej bi morali navezovati otroke nase. Otroci bi morali bolj neposredno čutiti naše delo v življenju, ki ni in ne more biti le igrača. Koliko je očetov in mater, ki otroku sploh povedo, kako krvavo hudo si je treba zaslužiti dinar. In potem je tu druga skrajnost. Denar lahko miselno delijo, kot da so ga pobrali na cesti. Kako naj potem otrok vrednoti denar in kako naj vrednoti nas. Res je, da je mladost kipeča, zaletava in zato lahko miselna. Nikakor pa si ji zaradi tega ne smemo slepo podrežati. Boriti se moramo za vpliv. Toda ne za lažni vpliv, ne za zahrbtno in lahke kulisne strani življenja. Naše življenjsko načelo mora biti v vzgoji delo, ki je edino odrešujoče, premaguje mladostne zablode in oblikuje mladega človeka v poštenega, za proizvodnjo sposobnega državljanja. Stopnice do sem so strme. To vsi občutimo. Toda vprašamo se: zakaj bi ne zaostri in zresnjevali življenjskega utripa mladih, če vemo, da bo prav to več kot uspešna in moralno čvrsta osnova vsakemu v zreli dobi življenja!

V. S.

Gestapovec

Rodil se je v Vojniku, ki mu je pravil Hoche-negg. Čeprav se je rodil v slovenski družini se je čutil vse prej kot Slovenec. Iz stare Avstrije je obdržal nemški jezik, ki mu ga je vcepila Südmarka in tudi kot študent se je stalno vrtel v nemškutarski družbi. Postal je arhitekt, vplivna osebnost v Ljubljani, s svojim vikendom v Zirovnici.

Za ženo si je poiskal sebi enako — nemčurko,

stapovski uniformi v Celju. V stanovanju so zopet zableščale njegove dragocene oljnate slike in v fotelju se je zadovoljivo smehljal njegova žena, čila in zdrava.

Sele sedaj je bilo vsem jasno, kaj je z uglednim arhitektom. Da bi se lahko vozil v Graz z obveščevalnimi podatki na špijonsko gestapovsko centralo, je žena »zbolela« in tako je imel legalizirane česte odhode

SPOMINI VLADA VALENČAKA

ki je izvirala iz mešane družine. Oče je bil zaveden Slovenec, mati Nemka — hčerka nemčurka, ki ji je ravno takrat še mladi arhitekt najbolj prirastel k srcu.

Ze nekaj let pred vojno se je arhitekt na vikende vozil raje v Graz kot v Zirovnico. Dve leti pred vojno se mu je zgodila velika družinska nesreča. Zena mu je zbolela in je morala v umobolnico. Tako je moral arhitekt vsak teden na obiske k ženi. Zaradi velikih stroškov za zdravljenje svoje žene je razprodal svojo dragoceno zbirko slik in v njegovem stanovanju so tik pred vojno zijali samo še prazni okvirji.

Hitler je napadel Jugoslavijo in arhitekt se je kmalu pojavil v ge-

čez mejo. Ker je že vedel, da bo Hitler napadel Jugoslavijo, je pravočasno skrnil svoje slike in prenesel na Stajersko.

Arhitekt je potem zvesto služil svojemu gospodarju ter po načrtu pomagal uničevati slovenski živelj na Stajerskem. Stikal je za komunisti vse tja do Ljubljane.

Toda vojna vihra je bila neusmiljena in se je obrnilo proti Hitlerju. Arhitekt v gestapovski uniformi je spet začel staro igro. Slike je prevažal v Avstrijo. Zeno z otrokoma je kmalu dobro spravil v Graz in nekaj dni pred kapitulacijo Nemčije je izginil iz Celja.

Pred dnevi sem slišal, da je v Argentini spet ugleden arhitekt.

V A Š A P I S M A

Šoštanjnska vrtnarija propada

V zadnjem času se je veliko razpravljalo o odločitvi šoštanjnske elektrarne, da je obnovila vilo Široko in jo zopet zaščitila pred propadanjem, notranjost pa opremila s potrebnim pohištvom in je vila dostopna vsakomur, kar je velikega pomena za Šoštanj.

Pri vsem tem pa me le nekaj moti. Okolica, ki spada k vili Široko, je obdana z visoko žično ograjo in na njej je poleg vile še nekaj drugih objektov. Tako je na južni strani vrtnarija, ki je nekaj časa bila dobro vpeljana. Vrtnarija je bila vedno dobro založena s povrtnino in je zadovoljila potrebe Šoštanjčanov. Nekaj je vodil to vrtnarijo odlični vrtnar Jaklič. Ko pa je on prepuštil vrtnarijo drugemu, sam pa prevzel vrtnarstvo v Ve.enu, so se v njej menjavali vrtnarji. Nekaj časa je vrtnarija še uspevala, dokler se ni združila s kmetijskim gospodarstvom v Saleku, ki so ga kasneje likvidirali in z njim tudi vrtnarijo v Širokem. Začeli so razprodajati različni material in tudi sadike. Da bi rešil propadanje vrtnarijo v Širokem, sem se pritožil na skupščino občine Velenje, ki je takoj reagirala in že v nekaj dneh ustavila vsako nadaljnje razprodajanje. Za to moje zavzetost sem prejel celo

pohvalo od tajništva občine Velenje. Kmalu zatem so začeli vrtnarijo obnovljati, popravili so tople grede, obnovili cvetličnjak in Šoštanj je zopet imel dovolj povrtnine. To je trajalo toliko časa, dokler ni elektrarna prezela vse objekte vile Široko, h kateri je spadala tudi vrtnarija. Na začetku je bilo vse v redu. Nekako po dveh letih pa je vrtnarija začela hirati. Vrtnar, ki jo je prevzel, je bil obenem zaposlen tudi v elektrarni in ni zmožal opravljati dveh hkratnih zaposlitev. Nikakor pa nisem mislil, da bo vrtnarija tako opuščena, kot sem jo videl pred dnevi. Okna ob toplih gredah so vsa zimo gnila na prostosti. Sipe so zdrobljene, v nekaj vzorno urejenih gredah ni nobene sadike, čeprav je pomlad že tu. Se bolj pa me je razočaral cvetličnjak, ki je bil nekaj časa polno založen z rožami, posebno še s sobnimi, ki so jih na pomlad dobro prodajali. Sedaj ta cvetličnjak sameva, propada in rjavi.

Pri vsem tem me zanima, kakaj elektrarna vrtnarijo ne ponudi kmetijski zadrugi ali kakšnemu zasebnemu vrtnarju? Kaj pravi o tem krajevna skupnost Šoštanj?

F. P., Heroja Serčerja 7
Šoštanj

• Krepitev samostojnosti republik na področju tudi družbeno-ekonomskih odnosov.

• Krepitev samoupravnega položaja delovnega človeka v združenem delu z vsem kar je s tem povezano.

Tretja komponenta ne izstopa kot vizija bodočega razvoja v Jugoslaviji, ampak kot ustavna verifikacija procesov, ki jih že danes imamo v naši praksi. Očitna je potreba po bolj sodobni ustavni opredelitvi temeljnega socialističnega samoupravnega produkcijskega odnosa, po opredelitvi odnosa med različnimi oblikami in organizacijami združenega dela, tako med njimi samimi kot med samoupravnim združenim delom na eni strani ter socialistično državo na drugi strani in dalje, gre za ustavno opredelitev družbeno-ekonomskega tretmana z zasebnimi produkcijskimi sredstvi. Bistvene novosti v sferi družbeno-ekonomskih odnosov se uvajajo z amandmaji 21., 22. in 23. Naj navedemo nekatere najvažnejše elemente.

Ustavna pravica iz minulega dela je ena najpomembnejših sprememb v našem ustavnem sistemu po letu 1953, ker gre za vgrajevanje v samoupravni sistem enega od pomembnih vzvodov, ki naj bi omogočil še hitrejši razvoj proizvodnih sil. Sele sedaj uvajamo princip nagrajevanja po živem in minulem delu. Tu gre za direktno materialno povezovanje delavca s celotnim rezultatom njegovega dela, ne samo z osebnim dohodkom, ki predstavlja le del njegovega viška dela. Leta 1950 smo uresničili Marxovo geslo »stvarne delavcem«. S tem smo prvič v zgodovini povezali delavca in produkcijska sredstva brez posrednikov (kapitalist ali država). Nismo pa še povezali delavca in njegov višek dela, ki ga vseh 23 let samoupravljanja marsikdo oauževal. Kasneje smo pričeli uvajati princip nagrajevanja po delu, s čemer smo mislili na nagrajevanje po živem ali tekočem delovnem prispevku v tekočem mesecu, na določenem delovnem mestu itd.

Dohodek delovne organizacije se namreč deli na sklade in na osebni dohodek. To pomeni, da samoupravljalec po principu dobrega gospodarjenja zavestno pretvarjajo del svojega viška dela v družbeno lastnino preko akumulacije.

Te spremembe imajo za nadaljnji razvoj samoupravljanja naslednje progresivne posledice:

• Postavlja se ustavna osnova za to, da delavec resnično upravlja s celotnim rezultatom svojega dela, ne samo s tistim, ki se mu kaže iz osebnih dohodkih.

• Riziko in odgovornost se bosta bistveno zaostrila, ker delavcem ne bo vseeno, kako se s sredstvi v fondih gospodar, ker bo od tega odvisna njihova materialna koeksistenca.

• Tehnološki viški delovne sile, ki so se doslej obravnavali kot socialni problemi, bodo v bodoče obravnavani z vidika ekonomskih rešitev (delovna organizacija bo del minulega dela delavca morala odvajati v fonde za odpiranje novih delovnih mest itd.).

• Tudi odnos med mladimi in ostarelimi delavci bo izboljšán, saj bo ob pešanju psihicnih in fizičnih moči posameznik lahko prestavljen na manj zahtevno delovno mesto in bo dobil nižje osebne dohodek od tekočega leta, toda poleg tega bo dobil tudi dohodek na bazi preteklega leta.

S tem bomo princip nagrajevanja po delu do konca razvili, ker smo poleg nagrajevanja po delu vnesli element nagrajevanja po preteklem delu, seveda pa bo potrebno v praksi vnesti vrsto materialnih in časovnih omejitev.

Pomembno določilo v teh amandmajih je tisto, ki določa, da je dohodek delovne organizacije sestavni del družbene dohodka. To pomeni, da ni odvisen le od dela kolektiva, ampak da na formiranje dohodka podjetja vplivajo tržni, sistemski in drugi vplivi, rast celotne produktivnosti družbenega dela podjetja, ampak je sestavni del družbenega dohodka. Zato se kolektiv ne more obnašati grupno lastniško, da se lahko zasebniki združujejo med seboj in samostojno opravljajo s prigosparjenim skupnim dohodkom, da zasebnik lahko uporablja opredeljene medsebojne pravice in dolžnosti tako zasebnika, ki uveljavlja pravice iz dohod-

ka na podlagi živega in minulega dela, vendar pa pravica na temelju minulega dela sčasoma ugasne. Delavci prejemajo dohodek na osnovi živega dela in imajo vse pravice kot v družbenem podjetju. Ostanek dohodka, ki ostane po pokritju pravic zasebnika in delavcev, se pretvarja v družbeno lastnino, ki se vrača v podjetje za razvoj.

Utava razen splošnih načel in omejitev prepušča konkretizacijo v celoti republiški zakonodaji, ki lahko ta področja ureja v skladu s svojo specifikko.

Najpomembnejši od ekonomskih amandmajev je 24., ki opredeljuje enotno jugoslovansko tržišče kot bistveni življenjski interes vseh v Jugoslaviji.

Enotno jugoslovansko tržišče mora imeti: svobodni promet blaga, uslug, kapitala — sredstev akumulacije, delovne sile itd. Enotno jugoslovansko trg je se takrat, ko so v njem pravno enakopravni vsi partnerji. Zato so vsi zainteresirani, da je ta trg dobro organiziran, razvit in obvladan s skupnimi elementi ekonomskega sistema na ravni federacije in s skupno ekonomsko politiko, vključno z enotnimi osnovami družbenega plana Jugoslavije. Na noben način ne bi smeli dovoliti, da zoževanje ekonomskih funkcij federacije pomenijo le dezintegracijo jugoslovanskega trga in jugoslovanskega gospodarstva, ker nas potrebe silijo k večji stopnji proizvodnih sil, ne glede na meje.

Sestavni del enotnega jugoslovanskega tržišča so tudi kompenzacije, ki pomenijo eno najbolj spornih točk doslej.

Zato je predlog (24. amandmaj) v bistvu rezultat sporazumnega kompromisa, ki uveljavlja kompenzacijo bolj kot splošen princip, ne pa kot konkreten sistemski ukrep.

Slovenski predlog se zavzema za to, da bi bila kompenzacija skrajno izjemen ukrep, ker se lahko pri poslojevanju v naši praksi pojavlja kot groba deformacija tržnih zakonitosti in deformacija selektivne usmerjevalne ekonomske politike na ravni federacije. Zato predlagamo, da se naj ta ukrep uveljavlja vnaprej ob sprejemanju programov (ne nazaj, ker bo sicer tež zahtev preveč). Praviloma tudi ne bi smela biti kompenzacija v denarni obliki, ampak le kot udopolnilno delo drugih, kar je zvezna ustava doslej omejevala

s številčnimi limiti. Odslej bodo republike z zakonodajo urejevale ta vprašanja. Privatnik bo lahko na osnovi lastnega dela, vloženih lastnih sredstev itd. formiral skupaj z delavci posebne organizacije združene dela s tem, da morajo biti z zakonom in statuti jasno krep ekonomske politike, ki na nek način kompenzira tisto, kar je neka delovna organizacija izgubila (ugodnejši pogoji pri kreditiranju itd.). Subjekt uveljavljanja bi morala biti delovna organizacija, ne pa republika ali AP.

ORGANI FEDERACIJE

Največja novost je predsedstvo SFRJ kot kolektivno telo jugoslovanske federacije. Tudi ob tem vprašanju obstajajo različna stališča. Najprej so nekateri predlagali, da bi predsedstvo bilo izvršni organ zvezne skupščine, kasneje pa so nastopile različne dileme zaradi oblikovanja odnosov med skupščino, ZIS in predsedstvom.

V Sloveniji podpiramo sedanjo rešitev, ki jo predlaga 35. amandmaj. To zaradi tega, ker po tem predlogu predsedstvo izraža novo vlogo federacije in odnose med republikami in AP v njej. Predsedstvo predstavlja Jugoslavijo nazven, njegova glavna funkcija navznoter pa je usklajevanje odnosov med narodi, republikami in avtonomnimi pokrajinami, zato mora biti faktor stalne stabilnosti in enotnosti v našem sistemu. Praviloma naj bi predsedstvo sklepalo soglasno. V kolikor ni soglasno, naj bi glasovalo z večino glasov, s tem, da bi moralo predsedstvo kot faktor stabilnosti računati s tem, da preglasovanje o vprašanjih bistvenega pomena, vodi v politično krizo, zato je potrebno imeti dodatne možnosti in rešitve. Torej bi moralo predsedstvo tudi politično ocenjevati posamezne probleme.

Zvezni izvršni svet postaja izrazito politično in izvršno telo, v nekaterih točkah se povečuje njegova samostojnost in odgovornost, predvsem v pripravljanih predpisov in v izvrševanju zveznih aktov. Novost je v tem, da vodje zveznih uprav postajajo direktno člani zveznega izvršnega sveta, s tem se izvršna upravna funkcija izostri.

Investitor odklanja možne lokacije za gradnjo nove župnijske cerkve v Šoštanj

BODO VERNIKI ŠOŠTANJSKE FARE OSTALI BREZ CERKVE?

Med stavbe, ki se bodo porušile zaradi odkopavanja premoga, spada tudi farna cerkev Sv. Mihaela v Šoštanju. Rahla vzpetina, na kateri stoji cerkev, se bo ugreznila že v prvem rušnem obdobju po 1972. letu.

Velenjski rudnik, ki bo eksploital lignitni sloj izpod tega področja, mora prizadeti fari plačati odškodnino. Zato bodo pooblaščen cenilci ocenili sedanjo vrednost cerkve in pripadajočih poslopj. Notranjo opravo in opremo, ki je ohranjena, pa bodo lahko še koristno uporabili in ne spada med škodne stroške.

Razumljivo je, da verniki želijo novo cerkev in so večkrat na javnih sestankih opozorili na ta problem. Tudi župnijski urad se je prizadevalo lotiti rešitve. Eni in drugi želijo ugodni stavbni prostor, ki bo ustrezal njihovim potrebam. Položaj šoštanske župnije je po mnenju župnijskega urada tak, da bi morala biti nova cerkev v samem mestu. Zraven nje pa rabijo še zgradbe za stanovanja duhovnikov, organista in mežnarja, garaže, parkirne prostore in veroučilnico. Da bi se na občini, kjer izdajajo lokacijska dovoljenja, lažje odločili, je župnijski urad 1968. leta predlagal prostor med reko Pako, Aškerčevo cesto in obratno lesne volne. Tu pa je bila predvidena trasa nove nadomestne ceste in predloga niso mogli upoštevati.

Ker je razvoj Šoštanja ogrožen zavoljo eksploatacije premoga, mesto pa je stisnjeno med obronke hriba, je bilo potrebno načrtno urediti nadaljnjo zazidavo. Pripravili so urbanistični načrt in določili lokacijo za vse javne objekte in stanovanjske zgradbe. V tem načrtu so upoštevali tudi možno lokacijo za župnijsko cerkev. Urbanisti in tudi krajevni dejavniki so vseskozi opozarjali, da v Šoštanju manjka primernih

zemljišč za stanovanjsko gradnjo. Večje število naseljenih prebivalcev pa bo postopoma terjalo gradnjo še novih pomembnih komunalnih objektov. Zato so morali v Šoštanju kompleksno rešiti urbanizacijo.

Na koncu mesta, nad cesto proti Penku, stoji podružnična cerkev, posvečena Sv. Mohorju in Fortunatu. Pod cerkvijo je večje zemljišče, ki bi se dalo zazidati. Urbanisti so bili mnenja, da je tu primeren prostor za gradnjo nove cerkve. Zato je velenjski projektivni biro, maja lanskega leta, izdelal dve varianti zazidalne situacije. S predlogom je soglašal svet za urbanizem, strinjali pa so se tudi šoštanjčani, ki so odgovorni za razvoj mesta. Obe varianti zazidalnega položaja se razlikujeta v tem, da ena ohranja nove stanovanjske hiše na področju pod gozdom, druga pa predvideva rušenje teh hiš. Prestaviti bi bilo potrebno del ceste in za gradnjo urediti zemljišče na katerem bi potem lahko zgradili novo cerkev, zakristijo in pisarno, učilnice, garsonjere, stanovanje za cerkovnika, uredili večji trg in parkirni prostor. Seveda bi priprava zemljišča nekaj več stala. Investitor pa teh stroškov ni hotel prevzeti nase, ker za ta dela ne bi dobil višje odškodnine od rudnika.

Stvari so se potem, ko so ugotovili, da bi morali urediti zemljišče pod cerkvijo Sv. Mohorja, začele znova odvijati. Župnijski urad je zaprosil za novo lokacijo, urbanisti pa so iskali drugo področje. Zazidalnih zemljišč je v Šoštanju bore malo in so prostor iskali izven sedanjega mestnega sredi-

šča. Novembra lani se je sestala skupina strokovnjakov, med njimi tudi ljudje iz zavoda za spomeniško varstvo, predstavniki investitorja in krajevne skupnosti ter si ogledali lokacijo na področju Podhohj. To je namreč pred tem predlagala občina, ker je župnijski urad zavrnil prvotno lokacijo pod cerkvijo Sv. Mohorja. Investitor pa se tudi z novo lokacijo ni strinjal. Ugovarjal je, da je v Podhohj senčna lega in težaven dostop. Novo cerkev pa želi postaviti v Pohrastniku in je pripravljen plačati spremembo že narejenega zazidalnega načrta. Zemljišča v Pohrastniku pri Šoštanju so zazidalno urejena in namenjena za gradnjo zasebnih družinskih hiš. Če bi tu postavili cerkev in dokaj obsežne župnijske objekte, bi odpadla gradnja nekaj nad 27 vrstnih družinskih hiš. Zato se svet za urbanizem s takšno rešitvijo ni strinjal in je zavrnil predlog župnijskega urada. Svet meni, da predstavlja stanovanjska zazidava v Pohrastniku arhitektonsko celoto. Smatra pa, da je potrebno ogroženim prebivalcem Družmirja in tudi drugim šoštanjčanom nuditi primerni nadomestni življenjski prostor. Pohrastnik je redko zemljišče blizu Šoštanja, kjer bi lahko gradili stanovanjske hiše. Župnijskemu uradu so znova predlagali naj se odloči za lokacijo v Podhohj — nad ali pod cesto, oziroma za lokacijo pri cerkvi Sv. Mohorja, ki je še v mestnem središču.

Župnijski urad se je strinjal z lokacijo v Podhohj med cesto in Pako, na Mešičevi njivi. Težave pa so nastale z zemljiščem, ker

ga lastnik noče oddati. Strokovnjaki menijo, da zidava pod cesto v Podhohj ni najbolj primerna za cerkev, ker bo v bližini izvažalni jašek, ob Paki pa bodo postavljene čistilne naprave. Urbanisti so mnenja, da bi bila vendarle najboljša lokacija pod cerkvijo Sv. Mohorja v Šoštanju. Zato projektanti pripravljajo novo varianto zazidalne situacije v tem smislu, da ne bi bilo potrebno prestaviti ceste in ureditev zemljišča ne bi bistveno podražila gradnje.

Slišali smo sicer nepreverjene govorice, da je župnijski upravitelj neko nedeljo s prižnice sporočil vernikom, da so merodajni na občini do letošnje pomladi obljubili lokacijo za gradnjo nove cerkve, zdaj pa odklanjajo in obljube niso izpolnili. Župnijski upravitelj Alojz Božank se

tudi ne strinja z odklonitvijo gradnje cerkve v Pohrastniku in z razlago sveta za urbanizem. V dopisu, ki g. je 1. marca letos poslal občinskemu oddelku za gospodarstvo, je zapisal: »Tako gledanje in pojmovanje cerkvenih objektov je navadno zapostavljanje. Protizakonito bi bilo omalovaževanje tega kar je v interesu ogromne večine šoštanskega okolša... Ob takem položaju smo pristojni iskati rešitve drugod.«

Vprašanju lokacije, na kateri bi zgradili novo župnijsko cerkev v Šoštanju, ne bi v našem časniku posvetili toliko prostora, če ne bi bila gradnja namenjena številnim občanom, ki se bodo zatekali vanjo. Tega dejstva se je zavedala tudi komisija za verska vprašanja pri občini in je pogostokrat razpravljala o lokaciji. Rešitve, ki so jih predlagali in jih je odobril tudi svet za urbanizem, so pač rezultat možnih okoliščin za gradnjo v Šoštanju. Zato je odveč očitak, da občina nima razumevanja za gradnjo nove cerkve in lokacijo drugače rešuje kot za druge objekte. Od vsega začetka je bila zadeva enakovredno obravnavana in so jo reševali celovito v sklopu urbanistične ureditve

Šoštanja.

Zdaj sta na voljo dve oziroma tri stvarne možne lokacije. Menimo, da bi bilo prav, da pri izbiri lokacije sodeluje širši krog vernikov in ne samo škofijski ordinariat ter župnija Šoštanj s svojim svetom in ključarji. Gradnja nove cerkve in drugih zgradb ob njej prav gotovo ne bo poceni. Odškodnina, ki jo bo plačal rudnik, ne bo tolikšna, da bi zadoščala za novi bogoslužni prostor, zakristijo, učilnice, garsonjere, mežnarjevo stanovanje in za ureditev okolice. Investitorju bodo s svojimi prispevki pomagali tudi verniki in je zato njihova volja pri izbiri lokacije še tembolj upravičena.

Ne vmešavamo se v posle župnijskega urada Šoštanj, ki je investitor gradnje nove farne cerkve. Vendar moramo zapisati, da terja takšna gradnja precej časa. Znano pa je, da 1973. leta ne bo več možno bogoslužje v sedanji cerkvi. Čas torej hiti in se bo investitor vendarle moral odločiti, katero od možnih lokacij bo izbral. Neprijetno bo, če bodo šoštanski verniki po krivdi dušebrižnikov ostali brez farne cerkve.

Lj. Naraks

Podružnična cerkev sv. Mohorja v Šoštanju in del zemljišča na katerem bi lahko zgradili novo cerkev.

RUDARSKI ŠOLSKI CENTER

objavlja

spremembo cenika

o nakupu peska v peskolomu na Paškem Kozjaku, ki je bil objavljen v Šaleškem rudarju 26. marca 1971.

Popravljeni cenik je:

- Za gospodarske organizacije, ki so pri nakupu peska oproščene prometnega davka, stane 1 m³ peska 17 din.
- Za gospodarske organizacije, ki niso oproščene prometnega davka in zasebnike, pa se cena poviša za 21,5 %, kolikor znaša prometni davek.

Klubski prostor obnovljen

Dolgo je trajalo, da so v Smartnem ob Paki obnovili klubski prostor. Ta je sedaj res lepo urejen in bo zato potrebno dosti pozornosti, da bo tak ostal za daljšo dobo. V njem bodo lahko imele svoje sestanke vse krajevne organizacije in društva. V njem bo tudi knjižnica, čeprav to nekaterim ne ugaja. Knjižnica od pomladi do sedaj ni delovala zaradi obnove kluba, kar pa je velika škoda, ker je v tem času knjižnica nabavila nove knjige, predvsem tiste, ki opisujejo narodnoosvobodilno borbo. Po teh knjigah pa bi morala naša mladina najbolj posegati...

Z. K.

KREDITNA BANKA CELJE

obveščča

vse poslovne prijatelje, da smo se združili z Ljubljansko banko.

Vse naše poslovne enote se s tem vključujejo v široko razpreden in vsestransko učinkovit sistem bančnega servisa, kakršen je značilen za veliko hišo.

Sedaj vam bo banka še bolj pri roki!

Centrala

Ljubljana, Trg revolucije
Podružnica za kreditiranje stanovanskega in komunalnega gospodarstva, Ljubljana, Šubičeva 2

Blagajna in likvidatura - Ljubljana, Šubičeva 2

Podružnice

- Beograd, Čika Ljubina 8/1
- Novi Sad, Grčkoškolska 2
- Zagreb, Savska cesta 58
- Sarajevo, Boriše Kovačevića 1
- Mestna hranilnica Ljubljana, Čopova 3
Celje, Vodnikova 2
- Maribor, Partizanska 3
- Domžale, Kamnik, Kočevje, Koper, Murska Sobota, podružnica za kmetijstvo Celje, Slovenj Gradec, Slovenska Bistrica, Velenje in Trbovlje

Ostale poslovne enote

Ljubljana-Bežigrad, Miklošičeva, Moste, Stara Ljubljana, Šiška, Vič, Beethovnova, Titova Črnomelj, Gornja Radgona, Grosuplje, Hrastnik, Lendava, Litijska, Ljutomer, Logatec, Medvode, Radenci, Ribnica, Vrhnika, Zagorje
Celjska mestna hranilnica, Celje, Žalec, Mozirje, Vransko, Laško, Sevnica, Brežice, Šentjur, Šmarje pri Jelšah, Rogaška Slatina, Slovenske Konjice, Poljčane, Dravograd, Radlje ob Dravi, Ravne na Koroškem, Prevalje, Šoštanj, Celje-Otok in Mežica

V kratkem nove poslovne enote Bitola, Kranj, Metlika, Portorož, in v drugih pomembnejših središčih.

Predstavništva

Frankfurt/Mein, München

LJUBLJANSKA BANKA NADALJUJE TRADICIJO KREDITNE BANKE CELJE

LIGAŠKA TEKMOVANJA

BORBA ZA OBSTANEK V LIGI

Rokomet

Rokometaši Partizana Šoštanj se ponovno borijo za točko v slovenski ligi. Po dveh kolih spomladanskega dela so osvojili točko proti

ekipi Branika iz Maribora (15:15, 8:7). Šoštanjčani so bili ves čas v prednosti, gostje pa so v zadnjih sekundah igre dosegli izenačujoči gol.

V 13. kolu pa so gostovali v Brežicah in izgubili srečanje z rezultatom 19:11 (9:6). Šoštanjčani so bili

enakovreden nasprotnik le v prvih desetih minutah igre, nato pa so jih domačini povsem nadigrali.

Največ golov je dosegel Požun 5, Hajsek 3 ter Bublik in Klemenčič po enega. Šoštanjčani zavzemajo 10. mesto na lestvici z 10 točkami.

Tekmovanje za točke

Nogometaši nadaljujejo ligaška tekmovanja v vzhodni conski ligi in v celjski podzvezi.

Za moštvo iz Smartnega ob Paki bo spomladanski del v znamenju borbe za obstanek v ligi. Zamujeno v jesenskem delu prvenstva bodo v nadaljevanju skušali popraviti.

Moštvo Rudarja pa si bo prizadevalo priti v sam vrh lestvice. Trenutno zavzemajo 3. mesto s 16 točkami, v vodstvu pa je Fužinar iz Raven na Koroškem z 19 točkami.

Nogometaši Šoštanj pa so na vrhu lestvice celjske podzveze. Če bodo še naprej tako uspešno igrali, se bodo v jeseni ponovno merili z boljšimi v conski ligi.

V 12. kolu so Velenjčani gostovali v Rušah in se razšli z domačim Pohorjem z neodločenim rezultatom 1:1. Gol je dosegel Hrastnik. Po premoči na terenu v drugem polčasu, bi Velenjčani lahko dosegli zmago.

Moštvo Smartnega pa je razveselilo svoje navijače z zma-

go nad Peco iz Črne z 6:1. Kar tri gole za domače pa je dosegel Podgoršek.

Kovinar : Rudar 0 : 2 (0 : 0)

V 13. kolu so Velenjčani nastopili v Storah. Po boljši igri so zaslužno osvojili obe točki. Strelec obeh golov je bil Zolger.

Za Rudarja nastopajo — Blaguz, Podojsteršek, Papež, Hrastnik, Sitar, Hanžekovič, Pašič, Majdak, Topčič, Zolger.

LESTVICA PO 13. KOLU

Fužinar	13	7	5	1	23:13	19
Silvnica	13	7	4	2	16:10	18
Rudar	13	7	2	4	24:16	16
Dokležovje	13	7	2	4	23:15	16
Steklar	13	6	3	4	24:19	15
Olimp	13	5	4	4	23:15	14
Kovinar	13	5	4	4	21:18	14
Dravinja	13	5	3	5	22:19	13
Pohorje	13	3	5	5	24:28	11
Osankarica	13	2	4	7	12:24	8
Smartno	13	2	2	9	15:32	6
Peca	13	1	4	8	15:33	6

DELAVSKE ŠPORTNE IGRE

Tekmovalo je 55 strelcev

V nadaljevanju tekmovanj v okviru delavskih športnih iger so na strelišču v Šoštanju tekmovali v streljanju z zračno puško. Nastopilo je 55 strelcev iz deset osnovnih sindikalnih organizacij. Edino žensko zastopstvo je imela osnovna organizacija prosvete Smartno ob Paki. Lanskoletni zmagovalec TGO »Gorenje« je nastopil samo z dvema tekmovalcema in nima ekipne uvrstitve.

Med posamezniki je zmagal Franjo Žučko (TUS), med ekipami pa RSC Velenje.

REZULTATI:

Posamezniki:	
1. Franjo Žučko (TUS)	173
2. Dušan Perhač (RSC)	167

Šoštanjčani najboljši

V telovadnici osnovne šole Gustav Silih je bilo občinsko prvenstvo SSD osnovnih šol. Več kot 50 mladih telovadcev in telovadk je tekmovalo v gimnastiki. Tekmovanje je potekalo v veliki premoči pionirjev in pionirk iz Šoštanj. To še posebej velja za učence šole Karla Destavnika Kajuha, ki so bili med ekipami v obeh konkurencah prvi.

REZULTATI:

Učenke — posamezno:	
1. Vesna Teran, KDK	28,8
2. Majda Meh, KDK	27,8
3. Milena Gril, KDK	27,7
4. Nuša Pieterski, KDK	27,4
5. Albina Mevc, KDK	27,1
6. Branka Travner, GS	27,1
7. Nada Novak, KDK	27,0
8. Karmen Bajec, BR	26,9
9. Alenka Hojan, MPT	26,9
10. Marjana Čujež, BR	26,5

Ekipno:

1. Rudarski šolski center Velenje (644 krogov (Perhač 167, Bola 166, Lipičnik 162, Jehart 149)	
--	--

Ekipno:

1. SSD Karel Destovnik Kajuh Šoštanj
2. SSD Biba Růek Šoštanj
3. SSD Gustav Silih Velenje
4. SSD Miha Pintar Toledo Velenje

Učenci — posamezno:

1. Bojan Ramšak, KDK	28,6
2. Milan Mevc, KDK	28,3
3. Srečko Kurnik, BR	28,3
4. Zvone Hižar, GS	28,3
5. Janko Pristovšek, GS	28,1
6. Sandi Drev, KDK	28,1
7. Vojko Stiplovšek, GS	27,7
8. Janez Remše, KDK	27,6
9. Silvo Komprej, BR	27,5
10. Franc Kamenik, MPT	27,2

Ekipno:

1. SSD Karel Destovnik Kajuh Šoštanj
2. SSD Biba Růek Šoštanj

2. Tovarna usnja Šoštanj, 587 krogov (Žučko 173, Kovačič 150, Kranj 139, Klanfar 125)
3. Polypex Šoštanj, 564 krogov (Kovač 166, Menhart 162, Pircnik 129, Kačičnik 107)
4. LESNA Šoštanj, 510 krogov
5.—6. ERA Velenje, 472 krogov
5.—6. RLV Velenje, 401 krog
7. Komunalno obrtni center Velenje, 401 krog
8. Skupščina občine Velenje, 388 krogov
9. Gumirnica Velenje, 365 krogov
10. Prosveta Smartno ob Paki, 314 krogov

3. SSD Gustav Silih Velenje
4. SSD Miha Pintar Toledo Velenje

Na področnem prvenstvu v Celju so pionirke SSD Karel Destovnik Kajuh iz Šoštanj zasledile 2. mesto, pionirji pa 4. mesto.

RSC tretji v Celju

Na področnem prvenstvu v gimnastiki šol II. stopnje v Celju so učenci RSC dosegli 3. mesto za Gimnazijo in TSS Celje.

ŠPORT

Rezultati brzoturnirjev

Na rednih mesečnih brzoturnirjih, ki jih prireja Saleški šahovski klub, so v mesecu februarju bili najboljši:

12. 2. 1971 (20 udeležencev)	
1. Boris Brešar	17
2. Ivan Godec	16
3. Mitja Urisek	15
4. Vlado Premužič	14,5
5.—6. Jože Javornik	12,5
5.—6. Mirko Stropnik	12,5

19. 2. 1971 (18 udeležencev)	
1. Ferdo Gorjanc	6,5
2.—4. Vlado Premužič	6
2.—4. Miha Pevnik	6
2.—4. Polde Jamnik	6
5.—6. Sefan Cvar	5,5
5.—6. Mitja Urisek	5,5

26. 2. 1971 (16 udeležencev)	
1. Mirko Labuz	13
2. Ferdo Gorjanc	11
3. Miha Pevnik	10,5
4. Ivan Mihelič	10
5. Ivan Godec	9,5
6. Ivan Drev	8

Na turnirjih v mesecu marcu pa so bili najboljši:

12. 3. 1971 (16 udeležencev)	
1. Ivan Godec	14
2. Miha Pevnik	13
3. Vlado Premužič	12,5
4. Ivan Drev	11,5
5. Ferdo Gorjanc	10
6. Vinko Preložnik	8,5

19. 3. 1971 (19 udeležencev)	
1. Mirko Labuz	16,5
2.—3. Ferdo Gorjanc	15
2.—3. Miha Pevnik	16
4. Stefan Cvar	13,5
5. Ivan Godec	13

26. 3. 1971 (14 udeležencev)	
1. Boris Brešar	10
2. Polde Jamnik	9,5
3. Rudi Mori	8,5
4.—5. Vlado Premužič	8
4.—5. Ferdo Gorjanc	8

Sahisti Velenja so se udeležili v Zagorju brzopotnega prvenstva slovenskih mestnih reprezentanc.

Tekmovanje je bilo v znamenju jubilejev — 50-letnica šahovske zveze Slovenije in 30-letnica vstaje.

Med 36 reprezentancami so zmagali Mariborčani, Velenjčani pa so zasedli 20. mesto.

ZA »ZLATO PUŠČICO«

Na strelišču Rudarja v Velenju se je srečalo 12 najboljših strelcev velenjske občine in se pomerilo med seboj z zračno puško za »zlato puščico«.

Najboljši je bil Dušan Perkač — 529 krogov. Pravico za nastop na republiškem prvenstvu pa je doseglo prvih pet strelcev.

Rezultati:

1. Dušan Perkač, Rudar 529 krogov;
2. Franjo Žučko, Usnjar 527 krogov;
3. Hinko Bola, Rudar 526 krogov;
4. Janez Godec, Rudar 526 krogov;
5. Branko Novačič, Rudar 525 krogov.

ŠPORT

SVET ZA URBANIZEM IN KOMUNALNE ZADEVE

Skupščine občine Velenje

RAZGRNJUJE

osnutek zazidalnega načrta za območje Šalek-Bevče pri Velenju (arhitektonska zazidava)

Osnutek zazidalnega načrta je razgrnjen na oddelku za gospodarstvo skupščine občine Velenje, soba št. 45 — vsak uradni dan od 7. do 12. ure in ob sredah od 7. do 12. ter od 14. do 17. ure.

V 30. dneh od razgrnitve osnutka zazidalnega načrta lahko predlagajo spremembe občani, državni organi in delovne organizacije.

Osnutek zazidalnega načrta je razgrnjen od 5. aprila do 5. maja 1971.

ZAHVALA

Ob tragični izgubi dragega moža in očeta

IVANA JURKOŠKA

se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom in sosedom, ki so nam pomagali ob nenadni nesreči. Posebno se zahvaljujemo tovarišu Vikiju Črepu za njegovo požrtvovalnost.

Iskreno se zahvaljujemo vsem darovalcem cvetja in vsem, ki so ga spremljali na zadnji poti.

Zalujoči žena in otroci z družinami

ZAHVALA

Ob tragični izgubi dragega moža in očeta

STANETA MRAKA

se iskreno zahvaljujemo vsem, ki so ga pospremili na njegovi zadnji poti, darovali cvetje in vence.

Iskrena hvala kolektivu rudnika lignita, še posebno pa njegovim sodelavcem. Zahvaljujem se pevcem, paradi, godbi, častni straži in govorniku.

Posebna hvala tovarišu Medvedu za vso organizacijo in pomoč.

Toplo se zahvaljujemo vsem sorodnikom, znancem in sosedom, ki so sočustvovali in pomagali ob boleči izgubi dragega moža in očeta.

Zahvaljujemo se zdravstvenemu osebju bolnice Slovenj Gradec za lajšanje bolečin in trpljenja.

Zalujoči žena Cita s hčerko Renato, vsi bratje in sestre ter ostalo sorodstvo

ZLORABLJENO ZAUPANJE

Hudo je, če delavec zlorabi zaupanje delovne skupnosti in iz podjetja odnaša družbena sredstva. Pa vendar se v naših podjetjih to pogostokrat godi. Nekateri zaposleni se vse premalo zavedajo, da z odnašanjem raznega materiala škodujejo sami sebi, družini in tudi celotni delovni skupnosti, ki jim je zaupala družbena sredstva. V delovnih organizacijah bodo morali poostri nadzor. V tovarni gospodinjske opreme Gorenje je bilo v zadnjem času nekaj tatvin. V dveh primerih je javni tožilec že vložil obtožnico pri občinskem sodišču v Soštanju. Tako je A. V. obtožen, da je postopoma v letu 1970 do letošnjega januarja ukradel v tovarni razne dele za pralne stroje in električne štedilnike v skupni vrednosti 2.730 dinarjev. Ker živi izven velenjske občine, se je v službo vozil z avtomobilom in v njem postopoma odvažal ukradene dele. Tudi F. G. je v začetku 1971. leta vzel v isti tovarni različne nadomestne dele za pralne

stroje v vrednosti 2.924 dinarjev. Stvari je odvažal

Težavna pot do preživnine

Slabo smo poučeni o tem, kako težavna je pot do preživnine, pot, ki jo mora opraviti mati (zlasti pri otrocih rojenih izven zakona), da pride do zakonito odmerjene preživnine za svojega otroka. Odveč bi bilo, če bi opisovali težavnost pravičanja že takrat, ko je potrebno ugotoviti očetovstvo in določiti višino preživnine. Dejanska težava za mater pa se pojavi šele potem, ko je preživnina že iztožena, vendar pa je ni mogoče izterjati. Bodi zato, ker se nezakonski oče neče zaposliti ali pa zato, ker stalno menja zaposlitev in bivališče.

Mati L. G. že več let poskuša priti do zakonito odmerjene preživnine, ki jo je odmerilo pristojno sodišče že 12. 4. 1965. leta, za njeno takrat 2 leti staro hčerko. Preživnina je znašala 80 dinarjev na mesec. Zdaj je hčerka stara že 7 let, nezakonski oče pa še

izven občine in jih uporabljal pri popraviljanju pralnih strojev.

Oba se bosta morala za storjena dejanja zagovarjati pred sodnikom občinskega sodišča v Soštanju potem, ko bosta obtožnici postali pravnomočni.

do danes ni ničesar prispeval za njeno preživljanje. Nekaj časa je bil nekje v Nemčiji. Predno ga je mati našla in uredila zadeve okrog plačila preživnine, se je prestavil v Avstrijo, sedaj pa je baje spet nekje v Sloveniji. Na račun preživnine dolguje že dobrih trideset milijona starih dinarjev.

Zaradi neplačavanja preživnine za svojo hčerko, rojeno izven zakona, je javni tožilec vložil zoper očeta obtožni predlog in ga obdolžil, da je storil kaznivo dejanje neplačavanja preživnine po čl. 197/I kazenskega zakonika, na podlagi katerega je za to kaznivo dejanje zagrožena kazen zavora do enega leta.

Mogoče ga bo postopek pred sodiščem končno le spametoval. To pa je tudi edino upanje matere — delavke, ki je že skoraj obupala spričo težavne poti do preživnine za otroka.

MALI OGLASI

PREKLIC

• Plačilni kartonček RLV preklicuje Branko Klemenc, Dovže 44.

STANOVANJA

• Mlada zakonca z leto dni starim otrokom iščeta neopremljeno sobo in kuhinjo v Velenju ali bližnji okolici. Naslov v uredništvu.

PRODAM

• Prodajam terenski avtomobil-džip, letnik 1958. Cena 4.500 dinarjev. Pirtovšek, Skorno 48.

OBVESTILO

V soboto, 24. aprila 1971 ob 12. uri bodo obvezni specialistični zdravniški pregledi za kandidate šoferje motornih vozil v zdravstvenem domu Velenje — dispanzer za medicino dela.

MARIJA RAVLJEN

Pred tremi leti smo ji v našem časniku voščili zdravja in sreče. Takrat je Mari-

ja Ravljenova slavila 70-letnico življenja. Bila je nasmejana in krepka... Zato nas je še tembolj presenetila vest o njeni nenadni smrti.

Odveč bi bilo podrobneje predstavljati Marijo Ravljenovo, ker jo vsi predobro poznamo, spomin nanjo pa je še vedno svež. Kdo se ne bi spominjal skromne in plemenite ženske, ki ni nikoli tarnala o svojih težavah. Življenje ji ni bilo najlepše poslano. Mnogo je pretrpela v dneh pred vojno, ko je z družino občutila pomanjkanje dobrin. Vedela je, kaj je trpljenje, zato je bila vseskozi napredna Slovenka, ki je tudi otroke vzgajala v duhu napredka. Tako prekaljena je dočakala okupacijo in se hitro vključila v osvobodilno gibanje.

Skupaj z njenim možem so jo aretirali 11. julija 1944 in zaprli v celjski Stari pisker. Novembra je zad-

REKORDNA PROIZVODNJA PREMOGA

Pred leti so v določenih skupinah že razpravljali, da premog ni več zanimivo in ekonomično gorivo. Rudarji so zavoljo takšne psihoze razmisljali o svoji usodi, mnogi med njimi pa so celo zgrabili za druga dela.

Zadnje čase pa so se stvari obrnile v prid rudarjem. V velenjskem rudniku so povedali, da letos dosegajo rekordno proizvodnjo, ker je veliko povpraševanje po lignitu. Vse nakopane količine lignita sproti prodajo.

Posebno razveseljivo je, da lignit tudi izvažajo. Že lani so izvozili na Norveško in v Italijo blizu 65 tisoč ton lignita. Letos pa bodo v izvoz prodali še večje količine velenjskega lignita. Z Italijani so se dogovorili za 100 tisoč ton, z Norvežani pa za okrog 25 tisoč ton.

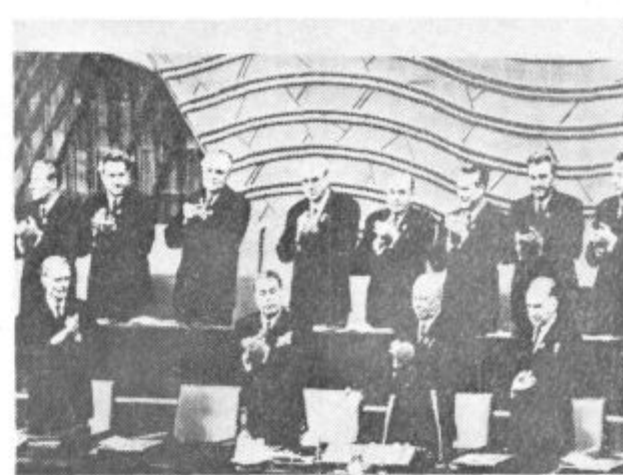
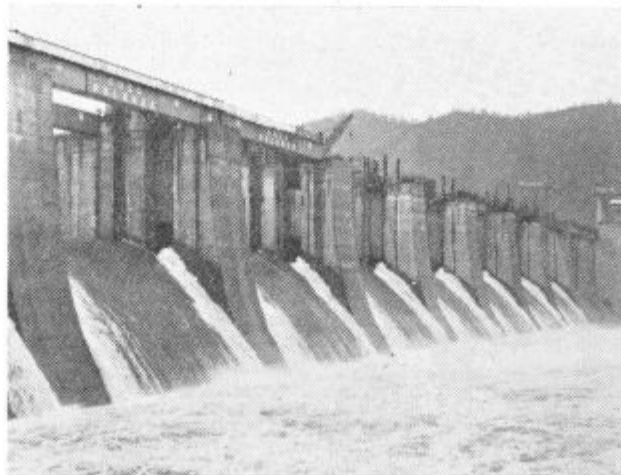
Velenjčani pa so pred dnevi poslali 10 tisoč ton v Avstrijo, in sicer za kurjenje termoelektrarne v St. Andreu. Če bo velenjski lignit primeren, ga bodo Avstriji v naslednjih petih letih kupili večje količine. Gre za prodajo 300 tisoč ton lignita na leto.

njič videla svojega moža. Bil je vklenjen in pripravljen za transport v Dachau. Marija Ravljenova pa je bila vse do osvoboditve zaprta v mariborskih zaporih.

Kmalu je pregnala bolečine. Po vrnitvi na dom se je predala družini, vzgoji otrok in delu v mnogih družbeno političnih organizacijah. V Soštanju ni bilo akcije v kateri ne bi prizadevno sodelovala.

V nedeljo, 28. marca smo se na pokopališču v Podkrajju zadnjič poslovili od nje. Njena močna osebnost, lik napredne žene in matere, pa bo ostal in simboliziral spomin na njena častna dejanja, s katerimi se je v najtežjih letih oddolžila svoji domovini.

L. N.

PROSLAVA DNEVA DELOVNIH AKCIJ — Prvi april so leta 1958 proglasili za dan, ko se začnejo vsako leto mladinske delovne akcije. Letos proslavljamo 25-letnico izgradnje proge Brčko-Banovići, to je prve velike zvezne akcije, kateri so sledile še ostale, posebno še v času izvajanja prvega petletnega plana, ko je mladina delala na izgradnji 60 industrijskih objektov. Tudi letos je predvidenih več delovnih akcij v katerih bo sodelovalo okrog 20.000 mladincev iz vseh krajev Jugoslavije. • **DONAVO SO SPUSTILI PREKO PRETOČNIH PREGRAD** — Polnjenje Djerdapskega jezera poteka po planu. V teh dneh je Donava stekla preko pretočnih pregrad na jezu. Na jugoslovanski strani je 7 pregrad. Pretočne pregrade omogočajo normalen odtok odvišne vode iz jezera. • **V MOSKVI JE BIL XXIV. KONGRES KPSZ** — Na XXIV. kongresu KPSZ je sodelovalo 4950 izbranih delegatov in preko tisoč gostov in članov delegacij 101 komunistične delavske partije iz 90 držav. Prvi dan je generalni sekretar CK KPSZ Leonid Brežnjev prebral referat v katerem je predlagal tudi pet točk za ohranitev miru na svetu.